

1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας

«Η πρόληψη συμφέρει όλους»

**Η επαγγελματική ασφάλεια σε χώρους σχολικών εργαστηρίων
και η ευαισθητοποίηση μαθητών τεχνικών ειδικοτήτων σε θέματα
Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία.**

Ζερβός Γιώργος, Μηχανικός Παραγωγής και Διοίκησης, Καθηγητής 1^{ου} ΕΠΑ.Λ. Σύρου, ΠΕ12-11

Ζουριδάκη Βίκυ, Μαία, Καθηγήτρια ΕΠΑ.Σ. Χανίων, ΠΕ 18-11

Περίληψη. Οι κίνδυνοι που παραμονεύουν στους χώρους της εκπαίδευσης τις περισσότερες φορές είναι σχεδόν ίδιοι με τους κινδύνους που υπάρχουν σε κάθε άλλο χώρο εργασίας. Η ιδιαιτερότητα όμως στην περίπτωση αυτών είναι ότι στους εκπαιδευτικούς χώρους κινούνται μαθητές, οι οποίοι είναι περισσότερο ευάλωτοι λόγω του νεαρού της ηλικίας, άπειροι και συχνά αγνοούν τους κινδύνους που απειλούν την ασφάλεια και την υγεία με αποτέλεσμα να γίνονται πολλές φορές επικίνδυνοι και για τον ίδιο τους ακόμα τον εαυτό.

Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην εξοικείωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα ΥΑΕ είναι πολύ σημαντικός. Ιδιαίτερα σε μαθητές τεχνικών ειδικοτήτων από Επαγγελματικά Λύκεια και Επαγγελματικές Σχολές, οι οποίοι άμεσα θα ενταχθούν στην αγορά εργασίας, νωρίτερα από πολλούς συμμαθητές τους από τα Γενικά Λύκεια.

Η ένταξη της διδασκαλίας της Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία στο πρόγραμμα των σχολείων αυτών μπορεί να δώσει σημαντικά αποτελέσματα για την διάδοση των αρχών της Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία στην αγορά εργασίας.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση που εξετάζουμε, έχουμε μαθητές και μαθήτριες από Επαγγελματικό Λύκειο και Επαγγελματική Σχολή στις ειδικότητες των Μηχανολόγων, Οχημάτων, και Βοηθών Νοσηλευτών.

Ξεκινώντας με την έρευνα και τον προσδιορισμό των βλαπτικών παραγόντων και των επιπτώσεων τους στην υγεία και την ασφάλεια των μαθητών στο χώρο του εργαστηριακού σχολικού περιβάλλοντος τους, προχωράμε στην εξαγωγή συμπερασμάτων και προτάσεων για την βελτίωση του περιβάλλοντος των εργαστηρίων.

Με την οργάνωση λοιπόν ενός συστήματος διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία στα σχολικά εργαστήρια των ειδικοτήτων αυτών, εισάγουμε τους μαθητές τέτοιες έννοιες και τους βοηθάμε να εξοικειωθούν με αυτές.

Στη συνέχεια επεκτείνουμε το σύστημα αυτό στον πραγματικό χώρο εργασίας και δίνουμε στους μαθητές τη δυνατότητα να μάθουν να εντοπίζουν μόνοι τους τα διάφορα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία του χώρου εργασίας τους, να αξιολογήσουν τους διάφορους κινδύνους και να μπορούν να προτείνουν μέτρα για την εξάλειψή τους.

Οι κίνδυνοι για την υγεία είναι αναπόσπαστο μέρος της ζωής όλων των ομάδων πληθυσμού. Η διασφάλιση της υγείας σε σωματικό αλλά και ψυχικό επίπεδο όλων των ανθρώπων εγγυάται την πρόοδο, τη σταθερότητα αλλά και τη συνοχή της κοινωνίας μας γενικότερα.

Κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας, η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία πρέπει να κατέχουν πρωταρχική θέση αφού το ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας αποτελεί καθοριστικό στοιχείο ποιότητας. Ακόμα και στις μέρες μας, η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και η αντιμετώπιση σχετικών προβλημάτων, αποτελούν ουσιαστικό αίτημα που υπαγορεύεται τόσο από ανθρωπιστικούς όσο και από οικονομικούς λόγους.

Η φροντίδα για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων με μέτρα πρόληψης και διαπαιδαγώγησης στο χώρο εργασίας τους είναι καρποφόρα για το σύνολο της κοινωνίας μας. Ικανοποιεί ανάγκες της υγείας των εργαζομένων, τους επιτρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους απερίσπαστα και καθιστά τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς αποδοτικότερες λόγω καλύτερης σωματικής και ψυχικής υγείας του ανθρώπινου δυναμικού τους.

Να προβλέψουμε, λοιπόν, τον κίνδυνο και να τον εξαλείψουμε πριν υπάρξει κάποια δυσάρεστη συνέπεια. Όσο αναγκαία τόσο και δύσκολη και απαιτητική η πρόληψη. Απαιτεί ευρεία και σε βάθος γνώση των συνθηκών εργασίας και συστηματική εκπαίδευση των εργαζομένων στο χώρο αλλά και γενικότερα των εμπλεκόμενων στις διαδικασίες μέσα σ' αυτόν.

Ο χώρος των σχολείων και της εκπαίδευσης γενικότερα, παρουσιάζει σημαντικές ιδιαιτερότητες σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας. Σε πρώτη ματιά παρουσιάζει παρόμοιες συνθήκες για την εμφάνιση κινδύνων όπως κάθε άλλος χώρος εργασίας. Βέβαια στον χώρο του σχολείου συγκεντρώνεται ένας μεγάλος αριθμός πληθυσμού από μαθητές με ποικίλες και διαφορετικές δραστηριότητες και συχνά, σε συστεγαζόμενα σχολεία, με διαφορετικά προγράμματα και υπευθυνότητες.

Ειδικότερα στο χώρο της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης υπεισέρχεται στις παραμέτρους το θέμα της ύπαρξης των εργαστηρίων ειδικότητων, συχνά εξοπλισμένα με βαρύ μηχανολογικό εξοπλισμό ή χρησιμοποιώντας φαρμακευτικές και χημικές ουσίες όχι ιδιαίτερα ασφαλείς. Τα εργαστήρια αυτά λειτουργούν βέβαια με έναν συγκεκριμένο και συνήθως, αυστηρό κανονισμό λειτουργίας που προβλέπει πολλά από τα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία που υπάρχουν. Και στις περισσότερες περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί που τα χρησιμοποιούν έχουν ουσιαστική κατάρτιση και εμπειρία στα θέματα αυτά.

Ο αστάθμητος παράγοντας στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι οι μαθητές. Ο πληθυσμός τους πολυάριθμος μέσα στα σχολεία. Με τις υπάρχουσες συνθήκες που επικρατούν στην εκπαίδευση ο αριθμός των μαθητών που αναλογούν κάθε ώρα στο εργαστήριο είναι ιδιαίτερα μεγάλος και η αναλογία καθηγητών μαθητών είναι πάντα προβληματική.

Παράλληλα, υπάρχει ένα ακόμη θέμα όταν δούμε τα χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού. Οι περισσότεροι μαθητές βρίσκονται στην εφηβική ή μετεφηβική ηλικία. Δεν έχουν ιδιαίτερη αίσθηση του κινδύνου, είναι παρορμητικοί και ενθουσιώδεις και πολλές φορές χωρίς προσοχή και συγκέντρωση. Αυτά τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά αποτελούν από μόνα τους μια σοβαρή παράμετρο επικινδυνότητας για την εργασία μέσα στα εργαστήρια.

Ο εργαστηριακός χώρος παρουσιάζει πάρα πολλές ομοιότητες με τον πραγματικό χώρο της εργασίας αφού τις περισσότερες φορές προσπαθεί να προσομοιώσει τις συνθήκες που δημιουργούνται εκεί. Είναι σημαντικό λοιπόν να δοθεί στους μαθητές η δυνατότητα να εξοικειωθούν με τις έννοιες της επικινδυνότητας, του ατυχήματος, της ασθένειας μέσα στο χώρο εργασίας αλλά, κυρίως, με την έννοια της γνώσης, της πρόβλεψης και πρόληψης των κινδύνων αυτών.

Δίνεται μια μεγάλη ευκαιρία στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης να έχουμε μελλοντικούς επαγγελματίες ευαισθητοποιημένους και εκπαιδευμένους στα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία γιατί πέρα από τις ευνοϊκές συνθήκες που δημιουργούνται, οι μαθητές της ΕΕ εισέρχονται στην αγορά εργασίας νωρίτερα από τους αντίστοιχους των Γενικών Λυκείων. Ή σε πολλές περιπτώσεις, οι μαθητές είναι ήδη εργαζόμενοι σε διάφορες τεχνικές ειδικότητες.

Σχεδόν όλα τα σχολικά εγχειρίδια για τα μαθήματα ειδικότητας έχουν αναφορές ανά κεφάλαιο μαθήματος για τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας τα οποία πρέπει να λαμβάνονται για την εκτέλεση των συγκεκριμένων εργασιών που περιγράφονται στο συγκεκριμένο κεφάλαιο. Τα μέτρα αυτά όσο επαρκή και σαφή μπορούν να είναι δεν δίνουν τη δυνατότητα στο μαθητή να έχει μια συνολική εικόνα για τα θέματα ασφάλειας και υγείας και να κάνει κτήματα τους επιμέρους κανόνες. Περνάει η αντίληψη ότι η ασφάλεια είναι κάτι αποσπασματικό το οποίο αντιμετωπίζεται κάθε στιγμή με συγκεκριμένα μέτρα και κανόνες. Δεν αποκτά την σφαιρική αντίληψη της όλης κατάστασης και μια ολοκληρωμένη νοοτροπία ζωής για τα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία.

Στη συγκεκριμένη εργασία προσπαθήσαμε να βρούμε τον τρόπο ώστε να δοθεί στους μαθητές η σφαιρικότερη εικόνα της ασφάλειας και των θεμάτων σχετικά με αυτή. Ξεκινάμε από τα σχολικά

εργαστήρια στα οποία περνούν πολλές ώρες από το σχολικό τους πρόγραμμα και στη συνέχεια προσπαθούμε να επεκτείνουμε την μελέτη στους πραγματικούς τόπους εργασίας.

Συγκεκριμένα,

- Η εφαρμογή έγινε σε μαθητές των ΕΠΑ.Λ. Ελ. Βενιζέλου & ΕΠΑ.Σ. Χανίων και του 1^{ου} ΕΠΑ.Λ. Σύρου,
- Σε ειδικότητες των Μηχανολόγων, Μηχανικών Οχημάτων, Βοηθών Νοσηλευτών & Βοηθών Φαρμακείων.
- Ηλικιακά οι μαθητές βρίσκονταν ανάμεσα στα όρια των 16-35 ετών.
- Ήταν περίπου ο ίδιος αριθμός σε αγόρια και κορίτσια.
- Στους μαθητές έγινε αρχικά μια γενική παρουσίαση των θεμάτων Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία και αναφορά στη σχέση της εργασίας τους με αυτά.
- Στη συνέχεια μοιράστηκε ερωτηματολόγιο (δίνεται στο Παράρτημα 1) και ζητήθηκε να συμπληρωθεί ανώνυμα και να επιστραφεί.

Σκοπός του ερωτηματολογίου η καταγραφή του βαθμού εξοικείωσης των μαθητών με θέματα ασφάλειας και η καθοδήγησή τους στο να εντοπίζουν και οι ίδιοι κινδύνους στο χώρο εργασίας τους.

Το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε 4 μέρη:

- A. Καταγραφή της γνώσης των μαθητών σχετικά με τα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, της προσωπικής τους εμπειρίας και της στάσης τους απέναντι σ' αυτά.
- B. Αποτύπωση της δυνατότητάς τους να εντοπίζουν πιθανούς κινδύνους.
- Γ. Με ερωτήσεις που έχουν αντληθεί από γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου προσπαθούμε να κατευθύνουμε τον μαθητή να εντοπίζει τους κινδύνους και να βρίσκει πιθανούς τρόπους αντιμετώπισής τους.
- Δ. καταγραφή της δυνατότητας συνέχισης της εκπαίδευσης πάνω στα θέματα αυτά.

Τα αποτελέσματα από τα ερωτηματολόγια δίνουν την παρακάτω εικόνα:

1. Περισσότεροι από τους μισούς μαθητές (53%) αγνοεί την έννοια της Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, και μόνο ένας στους τρεις έχει στοιχειώδη γνώση της.
2. Τρεις στους τέσσερις μαθητές (76%) δεν έχει ακούσει, διαβάσει κάτι σχετικό ή έχει παρακολουθήσει σεμινάριο σχετικό με Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία. Το συγκεκριμένο εύρημα είναι παράξενο αφού η διδασκαλία των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών περιλαμβάνεται στο αναλυτικό πρόγραμμα των μαθημάτων των ειδικοτήτων αυτών.
3. 95% των μαθητών απάντησαν θετικά στην εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας κατά την οδήγησή!!! Είναι ένα σημαντικό εύρημα δείχνει μια ωριμότητα στο συγκεκριμένο θέμα.
4. Στην ερώτηση εάν γνωρίζουν άτομα που έχουν πάθει ατύχημα κατά τη διάρκεια της εργασίας του όλοι σχεδόν έχουν να αναφέρουν κάποιο περιστατικό. Μεταξύ αυτών που αναφέρουν είναι:
 - ο Κόψιμο από γυαλί,
 - ο Χημικό έγκαυμα από φαρμακευτική ή άλλη χημική ουσία και στο μάτι και στο δέρμα
 - ο Κατάποση απορρυπαντικού λόγω λάθους τοποθέτησης του σε ποτήρι,
 - ο Γλίστρημα από νερά στο πάτωμα,
 - ο Έγκαυμα θερμικό – λόγω ζεστού νερού
 - ο Κακή χρήση εργαλείων
 - ο Παρ' ολίγο ατύχημα ηλεκτροπληξίας
5. Στην ερώτηση εάν μπορούν να αναγνωρίσουν κινδύνους στο χώρο του εργαστηρίου τους το 41 % απαντά αρνητικά, το 52 % θετικά. Στους κινδύνους που εντοπίζουν είναι:
 - Έλλειψη χώρου – μικροί χώροι,
 - Μεγάλος αριθμός μαθητών σε μικρό χώρο,
 - Ακαταστασία υλικών,
 - Κακή χρήση μηχανημάτων και υλικών,
 - Χημικά υγρά,
 - Λάδια-νερά στο πάτωμα,
 - Αιχμηρά αντικείμενα,
 - Εύθραυστα γυάλινα υλικά
 - Ελλιπή Μέσα Ατομικής Προστασίας,
 - Αναθυμιάσεις,
 - Ακατάλληλο κτίριο,

- Ακατάλληλος φωτισμός,
 - Υγρασία,
 - Εξαερισμός ελλιπής
 - Κακή εργονομία χώρου – θέμα μυοσκελετικών προβλημάτων λόγω κακής στάσης σώματος
 - Φθορά μηχανημάτων λόγω πολλής χρήσης και παλαιότητας
 - Φθορά ηλεκτρικών συσκευών - καλωδίων (πιθανότητα πρόκλησης ηλεκτροπληξίας)
6. Εφαρμόζοντας στη συνέχεια τον μικρό οδηγό για την εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου κάνουν τις διαπιστώσεις για το επίπεδο επικινδυνότητας στα εργαστήρια που εργάζονται και προτείνουν λύσεις για την αποφυγή των κινδύνων. Μεταξύ αυτών που προτείνουν είναι:
- Μεγαλύτεροι χώροι εργασίας ώστε να μην υπάρχει συνωστισμός,
 - Συντήρηση του χώρου (ρωγμών λόγω σεισμών, υγρασία, φθορά τοιχών, παραθύρων κ.λ.π)
 - Καλύτερος φωτισμός - περισσότερο φυσικός φωτισμός,
 - Εγκατάσταση συστήματος εξαερισμού,
 - Τοποθέτηση υγρασιόμετρου – θερμομέτρου
 - Συντήρηση μηχανημάτων
 - Συντήρηση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων χώρου & συσκευών
 - Τοποθέτηση βρύσεων με μίκτη νερού
 - Βελτίωση της εργονομίας στο χώρο εργασίας (πάγκοι εργασίας, ντουλάπες αποθήκευσης, κάθισμα εργασίας κ.λ.π.) – αποφυγή μυοσκελετικών προβλημάτων, όρασης κ.λ.π.
 - Βελτίωση της σήμανσης,
 - Προμήθεια πυροσβεστήρων
 - Προμήθεια περισσότερων κουτιών πρώτων βοηθειών – εκμάθηση Α΄ Βοηθειών
 - Προμήθεια περισσότερων Μέσων Ατομικής Προστασίας
 - Τοποθέτηση κουτιών απόρριψης αιχμηρών αντικειμένων
7. Τέλος όλοι οι μαθητές στο σύνολό τους ζητούν να ενημερωθούν – εκπαιδευτούν καλύτερα στα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία.

Αν συνοψίσει κάποιος τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την αρχική αυτή εφαρμογή ενός προγράμματος εξοικείωσης και ευαισθητοποίησης των μαθητών τεχνικών ειδικοτήτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μπορεί να πει με βεβαιότητα ότι το ενδιαφέρον των μαθητών είναι πολύ μεγάλο για τα σχετικά θέματα. Αναταποκρίνονται με μεγάλο ενδιαφέρον και έχουν μεγάλη ευαισθησία, ιδιαίτερα όταν οδηγηθούν να ανακαλύψουν τις διάφορες παραμέτρους του θέματος μόνοι τους.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής οι μαθητές ενθαρρύνονται να δουν το χώρο του σχολικού εργαστηρίου με την ματιά ενός «τεχνικού ασφαλείας» και να διαπιστώσουν μόνοι τους κινδύνους που υπάρχουν. Με αυτόν τον τρόπο εμπεδώνουν το συγκεκριμένο θέμα και αποκτούν την νοοτροπία του ασφαλούς χώρου εργασίας. Στη συνέχεια του σχολικού προγράμματος καλούνται να κάνουν μόνοι τους την επιμέρους εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου στις επιμέρους εργαστηριακές ασκήσεις που προτείνει το αναλυτικό πρόγραμμα για το μάθημά τους. Τέλος δοθείσης ευκαιρίας κάνουν εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου σε πραγματικούς χώρους εργασίας κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικών επισκέψεων που πραγματοποιούνται.

Η εφαρμογή τεχνικών μάθησης που ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή των μαθητών και την μέσω του βιώματος εξοικείωσή τους με έννοιες και θέματα έχει αποδειχθεί ότι είναι ο καλύτερος τρόπος για να εμπεδώσουν ό,τι μαθαίνουν. Τα θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας περιλαμβάνονται σε αυτά τα οποία μπορούν καλύτερα να γίνουν κτήμα μέσα από αυτές τις τεχνικές. Η επένδυση στην εκπαίδευση των μαθητών στα θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία μπορεί να αποβεί σημαντική στην δημιουργία ευαισθητοποιημένων επαγγελματιών και μακροπρόθεσμα στην πρόληψη των ατυχημάτων στην εργασία.

Παράρτημα 1

Υγεία και ασφάλεια στην εργασία Ερωτηματολόγιο

Το θέμα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία κατέχει πρωταρχική θέση στο χώρο των τεχνικών επαγγελμάτων.

Περίπου 2.000.000 άνθρωποι χάνουν τη ζωή από εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες, κάθε χρόνο, σε όλο τον κόσμο. Ταυτόχρονα 270 εκατομμύρια εργαζόμενοι υφίστανται εργατικό ατύχημα, ενώ 160 εκατομμύρια υποφέρουν από επαγγελματικές ασθένειες, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Η εξοικείωση λοιπόν όλων μας με τα θέματα Υγείας και Ασφάλειας είναι βασική παράμετρος της εργασίας μας. Για να καταφέρει όμως να γίνει κτήμα μας είναι αναγκαίο να αρχίσει να μας απασχολεί ήδη από τα μαθητικά χρόνια και να γίνει βασικό μέρος της εκπαίδευσής.

Ενημερωμένοι και ευαισθητοποιημένοι μαθητές θα γίνουν αργότερα υπεύθυνοι επαγγελματίες και εργοδότες συμβάλλοντας ουσιαστικά στην πρόληψη εργατικών ατυχημάτων και ασθενειών δημιουργώντας τις συνθήκες για ασφαλέστερη εργασία.

Το ερωτηματολόγιο αυτό έχει στόχο να καταγράψει αρχικά το επίπεδο εξοικείωσής σας με τα θέματα αυτά, βασιζόμενο στην εμπειρία που έχετε ή αποκτάται με την απασχόλησή σας στα εργαστήρια των σχολείων σας.

Στη συνέχεια γίνεται η προσπάθεια να οδηγηθείτε στον εντοπισμό και καταγραφή πιθανών κινδύνων που υπάρχουν στα εργαστήρια, να ανακαλύψουν και να προτείνουν τους τρόπους αντιμετώπισης και εξάλειψής αυτών των κινδύνων.

Παρακαλούμε να το συμπληρώσετε με προσοχή συμβάλλοντας έτσι στην προσπάθειά μας για καλύτερη και ουσιαστικότερη εκπαίδευση στα θέματα ΥΑΕ στο σχολείο.

A´

1. Τι σημαίνει η φράση «Ασφάλεια & Υγεία στην Εργασία»;
Περιγράψτε σύντομα με απλά λόγια την άποψή σας.

.....
.....
.....
.....

2. Έχετε ακούσει, διαβάσει ή παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο σχετικό με την υγεία και ασφάλεια στην εργασία;
ΝΑΙ ΟΧΙ

.....

3. Κατά την οδήγηση της μηχανής ή του αυτοκινήτου σας τηρείτε τους κανόνες ασφαλείας (κράνος, ζώνη, αλκοόλ, ταχύτητα);
ΝΑΙ ΟΧΙ ΑΛΛΟ

4. Έχει συμβεί σε σας προσωπικά ή σε κάποιον άλλο ατύχημα κατά τη διάρκεια της εργασίας του;
ΝΑΙ ΟΧΙ

Περιγράψτε σύντομα

.....
.....
.....

B´

5. Στο χώρο του εργαστηρίου πρακτικής εκπαίδευσης της ειδικότητας στο σχολείο βλέπετε να υπάρχουν αιτίες για πρόκληση κάποιου ατυχήματος;
ΝΑΙ ΟΧΙ

6. Κάντε μια αρχική, κατά τη δική σας γνώμη, ταξινόμηση των αίτιων ατυχημάτων που υπάρχει πιθανότητα να προκληθούν στο σχολικό εργαστήριό σας.

ΑΙΤΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Γ' Παρακαλούμε απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις σύμφωνα με όσα βλέπετε στο εργαστήριό σας και προτείνετε πιθανούς τρόπους των κινδύνων που υπάρχουν.

		Προτεινόμενοι τρόποι πρόληψης των κινδύνων
7. Είναι το κτίριο του εργαστηρίου σε καλή κατάσταση; Αν όχι περιγράψτε τα προβλήματα που υπάρχουν. _____ _____ _____	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
8. Υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες περιβάλλοντος (Θερμοκρασία, υγρασία, εξαερισμός, ηλιακή ακτινοβολία);	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
9. Το μέγεθος του εργαστηρίου είναι κατάλληλο για τον αριθμό των μαθητών που φοιτούν στη συγκεκριμένη ειδικότητα;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
10. Υπάρχει φυσικός φωτισμός στο χώρο;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
11. Υπάρχουν σύρματα ή καλώδια που εμποδίζουν την ελεύθερη διακίνηση ή αποτελούν κίνδυνο πτώσης;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
12. Η καθαριότητα είναι επαρκής;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
13. Η συντήρηση του εξοπλισμού του εργαστηρίου είναι ικανοποιητική;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
14. Υπάρχει εξοπλισμός πρώτων βοηθειών στο εργαστήριό;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
15. Υπάρχει κατάλληλη σήμανση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
16. Υπάρχει πυροσβεστικός εξοπλισμός στο εργαστήριό ή σύστημα πυρανίχνευσης;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
17. Υπάρχει σχέδιο και σήμανση διαφυγής μετά από πρόκληση σεισμού;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	

18. Υπάρχει φθαρμένη μόνωση στα καλώδια, ελαττωματικές πρίζες ή άλλη πηγή πρόκλησης ηλεκτρικού ατυχήματος;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
19. Υπάρχουν φαρμακευτικές ουσίες για την εργαστηριακή πρακτική των μαθητών ή άλλες χημικές και απολυμαντικές ουσίες, οι οποίες μπορεί να προκαλέσουν αλλεργία, χημικό έγκαυμα ή άλλο τραυματισμό (πχ τραυματισμό στο μάτι) από τη χρήση τους;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
20. Υπάρχει κατάλληλος εξοπλισμός απόρριψης αιχμηρών ή άλλων επικίνδυνων αντικειμένων.	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
21. Παρέχονται τα κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας (γάντια, ποδιές, γυαλιά) στους μαθητές που χρησιμοποιούν τα εργαστήρια αυτά;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
22. Έχετε διδαχτεί τρόπους πρόληψης μυοσκελετικών προβλημάτων (προβλήματα που σχετίζονται με την κακή στάση του σώματος ή την ορθοστασία) κατά τη διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσής σας;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
23. Η διαμόρφωση των θέσεων εργασίας σας (πάγκοι εργασίας, καθίσματα κ.λ.π.) είναι κατάλληλη;	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	

Δ´

Θα σας ενδιέφερε η περαιτέρω εκπαίδευση και ενημέρωση σας πάνω στα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Ηλικία: _____

Φύλο: Άνδρας Γυναίκα

Ειδικότητα: _____

Ημερομηνία: ____/____/2010

(Υπογραφή)